

מסורת הש"ס

רש"י

הנודר מן המבושל

פרק ששי גדרים

גין נא

עין משפט
גר מצוה

(א) [יבמות לו: ב] סנהדרין כב: (ב) כלל פ"א מ"ה [מנשה כלל א' לחא ועין היטב בר"ש פ"א דלולס מ"ב מה שביא כנס ירושלמי וטופסא לאן כטובא דהבא ר' נחמיה לחיב דלפת מלחה כלל א' ע"ה המלכה חיבתא]. (ד) [פליגי ב' כל השנה הלכה ככר שתי בנשנה דלעיל מט. ויגל כרין עוית אחרתי נתנה דלעיל ויעקב משנה מפורד הלך וכן נראה מתוך פירושו הר"ן או דמלח ממני ומלח גמי' נתפס הכל נטיות אלל שכל נדריה הלל הוה מדרש משמש קדימה ובי' עד כלל הנשנה נקדיה שפסק היה כנס כשניו פירושו רש"י נתמני דלעיל מט. ויה שפסי' הכל כמחוק אחר א"ר פ"ט]. (ט) [וסתפסה פ"ג ע"ש]. (י) [ג"ל חלה ד"ה מ"ח חלה]. (יא) [ויקרא י"ט. ט] [ג"ל לפי ד"ה חתופרת]. (כ) ג"ל ד"ה יב"ד]. (ל) [פ"א ה"כ].

דכל גריוא דכעניא. בחלה מדה שארנה חק: **חפייה כופרא**. ופסו ומנחון כד' שיחוק החקים: **ליכיל לוי**. ימוד לוי: **דרשינא כך**. כלומר שאמה חיב ל: **פסינא אמרא נקדוה דאנן**. שאנן ירקד: **ובקרקעי דאמן**. במציגה שאמן תמוגז לוי הכוס: **מאי טועבה**. עשו שיהיה: **פרמי לי נעלה**. תמוגז לוי הכוס כמו אנעל: **טועה אסה כה**. כלומר שמניח את אשתו של הימר ומפס ז' על זנות: **וכי עניינא קמא**. תיתי דכתיבי מירמי לוי ולדידיה א"ל קום רקוד לוי: **[מאי סבל]**. דכתיבי ואשה לא מעמוד לפני כהנה לרבעה תכל הוא [ויקרא יח]: **וכי סבלין יש כה**. כלומר יש ביאה ז' טעם מבחארות שמנחת בעלה ונרענת לכהנה: **זו מאי היא**. ומפרש ניבנות (לו: ג) ביאש כהן על נשים הרבה וכן אשה שנבעלה לאנשים הרבה ולפינה יודעת מלחה מהס מעבדה והולדה כה נמצא איב נושא את בתו ואח נושא את אחותו על זה נאמר ומלחה הארץ ויה"ל כלומר ז' מה היא שאין אדם יודע אותה אשה שחוא נושא את ממורת לוי אס לא: **לא יכיל בן אלעשה למיסבל**. אהו זלומה של רבי לפי שיה עשיר גדול ולא היה יכול לראות דבר של זלומה וממני: **אלעשה**. כלומר ממני דהוה עשיר: **ספורת יחידה**. שאין כמותה: **ספורת** שיה נותן ממון גדול לספר שיה מספר לו כהנא של כ"ג: **הרמוזה קרא קרקואו**. דלועין של אהוה מוקס שאין מתכשלין לעולם יפה: **הטמונה כרמן**. ספור של גמלים דלאו מעשיל הוא: **כלאיס עס דלעס כרמזה**. אלמא דהרמוזה לאו טמונה כרמן אלל עס מוקס הוא ומינ ורעים הוא: **מתני' ממעשה רחסה**. היינו דבר שנגמר גישולו נקדירה ואינו אלל ממעשה המינין לאפקוי דבר שאינו גמר גישולו נקדירה עד שמכשלין אותו נאלעס: **ככל הנעשה נקדירה**. אפילו מצולש נאלעס אסור: **גמי' ביודר נאלעס שכבר כו'**. הואיל וקודס שמניחו נאלעס מצולש נקדירה והדר מניחו נאלעס כן היה מנהגן והוה יודר לקדירה ולפיכך אסור: **מן היודר נאלעס מוסר ביודר לקדירה**. קודס שירד לאלעס: **מן הנעשה נקדירה**. לגמרי כל גישולו שאינו יודר לאלעס כלל: **מוסר נעשה נאלעס**. אפי"פ שיה קודס לכן נקדירה: **מוסר נעשה נקדירה**. נגנמר

תורה אור השלם

1. ואיש אשר ישכב את זכר מעשה עושה עון שניהו מות ויקחו דמיום בם: ויקרא כ"ג
2. ובכל הבקיה לא אתן שכבתי לטמאה בה ואשה לא תעמוד לפניו בקדשה לרבעה תכל הוא: ויקרא יח כג
3. ערוה אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערוהו שארנה קדוה וקדוה הוא: ויקרא יח יו
4. וראשם לא יגלוהו ופרע לא ישלחו כסות ויכסו את ראשיהם: ויקרא כ"ב כ

תוספות

דיקולא רכה. כל גדול: **חפייה כופרא**. טח אותו כופת כדי שלא ילאו החקים מתוך נקבי הקל: **וחפיה על רישיה**. הפכו על ראשו: **ליכיל לוי מר**. ימדוד: **חסי דרשינא**. שהליומתן ובלדימותא קאמר: **נקדוה דאנן**. שירקד אנן לפני כשאשמה: **ובקרקעי דאמן**. שמהא אמן מקרקרת וממרת: **מאי טועבה**. דכתיבי גבי משכב זכור: **נעלה**. לוי קטן: **טועה אסה כה**. שמניח משכבי אשה והוין אלל זכר: **מאי סבל**. דכתיבי גבי אשה הנרענת לכהנה: **סבלין יש כה**. נחמיה: **מאי שניא דהא ביאה מוולכו ביאה**. כלומר היאך מנחת בן מינה לינן אלל כהנה: **זו מה היא**. לשון ספק שאין ידוע ממי היא מתעבדת: **ספורת יחידה**. מספורת נאה: **כד עקרו של זה**. מנמנא היה שלא יעלה אחד מן השערות על חבירו: **קרקואו**. על עס מקומן: **דלעס ארמיס היא דלעס המלריה**. כלומר ז' היא דלענת המלריה: **והיא כלאיס עס הרמוזה**. אלמא לאו טמונה כרמן קאמר אלל מין דלענת היא שנקראת רמזה: **מתני' הנודר ממעשה קדירה אינו אסור אלל כמעשה רחסה**. מפרש גירושמי' לחיבו מעשה רחסתא כגון חילקא ערוהן ועכתי סלח אורו יודר וערקו והיינו דקאמר אינו אסור אלל ממעשה רחסתא ונקראת רחסתא על שם שצריך לדרימיה ונשבל הכה: **גמי' שכבר ירד לקדירה קודס שירד לאלעס**. כך היה לרדן כמעשה ילעס שהיו מרמיחין אותו נקדירה רמיחה קלה: **מן היודר נאלעס מוסר ביודר לקדירה**. קמ"ל דלא מימלא כל שהרמיחו אותו רמיחה קלה כמו שירד לאלעס יודר לאלעס מיקרי מפני שהוא מוכן לכן אפי"פ שעדיין לא ירד קמ"ל דלא. כך נראה בעיני: **מן הנעשה נקדירה מוסר נעשה נאלעס**. משום דנעשה גמר עשה משמע ומשום הכי מוסר נעשה נאלעס אף על פי שכבר ירד לקדירה משום דמי"מ גמר עשייתו לא היה נקדירה: **מן הנעשה נאלעס מוסר נעשה נקדירה**. כלומר אף על פי שאמר מן היודר נאלעס שרי עינן דגמר עשייתו נקדירה היה. כך נראה בעיני: **הנודר מן היודר למסור אינו אסור אלל כפס**. דסתם יודר למסור משמע פת. ולא אמר כל נעשה נודר עליו אסור ככל הנעשה כמנור: **מתני'**

אסור אלא כפת ואם אמר כל מעשה תנור עלי אסור בכל הנעשים בתנור: **מתני'**

הגהות הב"ח

(א) בשנה שאינו טועס:

פירוש הרא"ש

ויקרא רב וחסדיה ב"י. א"ל לוקח כל גדול וחסדיה נפסא: יב"ל י' ב"י. ימדוד: כ"ג. וביקראו דאמן וביקראי דאמן. שמהא אמן מקרקרת לפני ואנן מברכין תרי"ם י' נעלה. תמוגז לוי הכוס: נחמיה אהה כה. שמתין נחמיהין והולכן אחר משכב זכור: תבלין ש' פה. נעמה עליו ביאה נמונה כל כהנה: כפוס יבטשו יהי ראשיה. כמסמת היה ששאלו על זה ולעיקר א"ל זה וביבוי לויי מדרבאי בקרא ויין לא ישמו כל כהן מעלל דהן לאו כלל כהן לויי ועוד דברייהו מביי וילאם לא יגלוהו ויהי כשאר כהיסי: קמא קרקואו. דלועין של אהו מוקס: וברילעית הרמוזה. דלענת הטמונה כרמן כל דלענת הטמונה כרמן נקרא דלענת הטמונה: אלמא מין עפ הרמוזה. אלמא מין כפי עמיו הנקרא קן על שם שמלותן המינין נעלין לעומן כרמן אלל שאר מיני דלועין אינם נקראים כך אפי' אס טומיין אותן כרמן: [מתני'] שכבר ירד לקדירה קודס שירד לאלעס. שמכשלין אותו קת החילה קודס שמטענין אהוה נאלעס: מן היודר נאלעס מוסר ביודר לקדירה. כ' היודר לאלעס נקדירה. כ' היודר לקדירה מוסר נעשה נאלעס. מן הנעשה נאלעס מוסר נעשה נקדירה. כלומר אף על פי שאמר מן היודר נאלעס שרי עינן דגמר עשייתו נקדירה היה. כך נראה בעיני: **הנודר מן היודר למסור אינו אסור אלל כפס**. דסתם יודר למסור משמע פת. ולא אמר כל נעשה נודר עליו אסור ככל הנעשה כמנור: **מתני'**

אסור אלא כפת ואם אמר כל מעשה תנור עלי אסור בכל הנעשים בתנור: **מתני'**

בקרירה אסור ביודר א"ל. אחר שירד לקדירה יודר לקדירה משמע שירד חתלה לקדירה: מן היודר [נאלעס] מוסר ביודר לקדירה. החילה אפי"פ שנגמר נאלעס יודר לעולם משמע על שם החלה ירדמו ולא על שם נסיון: מן הנעשה נקדירה. משמע הנגמר הלך מוסר היודר לקדירה חתלה ועמך נאלעס: מן היודר למסור אינו אסור אלל כפס. דלא יוקרי יודר כמנור אלל פת נלנדר: כל מעשה מנור עליו אסור ככל הנעשה כמנור. ל"מ דמשמע דהחילוק בין יודר למעשה ואפי"פ חתלה כל מעשה אי"ב כרישא לימוו כל יודר: